МОН УКРАЇНИ

УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

(УНУС)

НАУКОВА ПРОГРАМА

(ПРОЄКТ)

Підготовки здобувачів другого наукового ступеня (доктора наук)

зі спеціальності 201 Агрономія

галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Кваліфікація: доктор наук

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

_____/ Олена НЕПОЧАТЕНКО/

(протокол № __ від _____ 2024 р.)

Освітня програма вводиться в дію з _____ 2024 р.

Ректор _____ / О. О. Непочатенко/

(наказ № _____ від _____ 2024 р.)

Умань 2024 р.

ПЕРЕДМОВА (ПРЕАМБУЛА)

Наукова програма підготовки здобувачів на другому науковому (доктор наук) рівні зі спеціальності 201 Агрономія регламентується «**Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)**», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (із змінами) та містить інтегральну компетентність випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів наукового ступеня, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів наукового ступеня; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

В основу формування змісту підготовки доктора наук зі спеціальності покладено розроблення концептуальних, теоретичних, методологічних і практичних основ технологій в агрономії; обґрунтування та розроблення механізмів управління продукційними процесами агрофітоценозів, збереженням та відтворенням родючості ґрунтів, збереження навколишнього середовища.

Сфери зайнятості випускників: ЗВО I–IV рівнів акредитації, Міністерство аграрної політики і продовольства України, науково-дослідні установи, обласні та районні управління сільського господарства, державні аграрні підприємства, промислові, інженерно-конструкторські та проектувальні організації, підприємства з одержання енергії та переробки твердих та рідких відходів, закладах екологічного та санітарного нагляду, центри із сертифікації продукції.

Можливі варіанти здобуття другого наукового (доктор наук) рівня: особи, які здобули освітньо-науковий ступінь доктора філософії та проходять підготовку в докторантурі (згідно Правил прийому до Уманського НУС; шляхом навчання на денній формі), або самостійно готують докторську дисертацію.

Наукова програма з підготовки доктора наук у галузі знань – 20 Аграрні науки та продовольство, спеціальності – 201 Агрономія, в Уманському національному університеті садівництва розроблена робочою (проектною) групою у складі:

№ п/п	ПІБ	Посада	Науковий ступінь, вчене звання
Керівник (гарант) проектної групи			
1.	Полторецький Сергій Петрович	декан факультету агрономії	доктор с.-г. наук, професор
Члени проектної групи			
2.	Рябовол Людмила Олегівна	завідувач кафедри генетики, селекції та біотехнології рослин	доктор с.-г. наук, професор
3.	Господаренко Григорій Миколайович	професор кафедри агрохімії та ґрунтознавства	доктор с.-г. наук, професор
4.	Копитко Петро Григорович	професор кафедри загального землеробства	доктор с.-г. наук, професор
5	Любич Віталій Володимирович	професор кафедри харчових технологій	доктор с.-г. наук, професор
6	Воробйова Наталія Василівна	завідувач кафедри овочівництва	доктор с.-г. наук, доцент
7	Уляніч Олена Іванівна	професор кафедри овочівництва	доктор с.-г. наук, професор

Програма погоджена: вченою радою факультету агрономії (протокол № __ від __.__.2024 р.), Науково-методичною радою (протокол № __ від __.__.2024 р.) та затверджено Вченою радою Уманського національного університету садівництва (протокол № __ від __.__.2024 р.).

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 201 «Агрономія»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Уманський національний університет садівництва; кафедри: агрохімії та ґрунтознавства; генетики, селекції рослин та біотехнології; загального землеробства; рослинництва; овочівництва; біології; харчових технологій
Рівень вищої освіти	Науковий
Ступінь вищої освіти мовою оригіналу	Доктор наук
Офіційна назва освітньої програми	Наукова програми «Агрономія» для підготовки доктора наук
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	202 Агрономія
Наукові спеціальності	06.01.01 – Загальне землеробство 06.01.02 – Сільськогосподарські меліорації 06.01.03 – Агроґрунтознавство і агрофізика 06.01.04 – Агрохімія 06.01.05 – Селекція і насінництво 06.01.06 – Овочівництво 06.01.09 – Рослинництво 06.01.10 – Субтропічні культури 06.01.12 – Кормовиробництво і луківництво 06.01.15 – Первинна обробка продуктів рослинництва
Кваліфікація у дипломі	Науковий ступінь доктора наук Галузь знань – 20 Аграрні науки та продовольство Спеціальність – 201 Агрономія Наукова спеціальність: 06.01.01/ 06.01.02/ 06.01.03/ 06.01.04 / 06.01.05/ 06.01.06/ 06.01.09/ 06.01.10/ 06.01.12/ 06.01.15
Тип диплому та термін підготовки за науковою програмою	Диплом доктора наук, другий науковий ступінь. Нормативний строк підготовки 2 роки.
Цикл/рівень	Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність», НРК України – 8 рівень; QF-EHEA – третій цикл; EQF-LLL – 8-й рівень.
Передумови	Наявність освітньо-наукового ступеня вищої освіти доктор філософії. Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Уманського національного університету садівництва», затвердженими Вченою радою Уманського НУС.
Інтернет–адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://ects.udau.edu.ua/

2 – Мета наукової програми	
Підготовка висококваліфікованих науковців і науково–педагогічних кадрів у галузі агрономії шляхом здійснення оригінальних наукових досліджень і отримання нових та/або практично спрямованих результатів, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення, а також підготовки та захисту кваліфікаційної наукової роботи, виконаною здобувачем самостійно.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності)**)**	Галузь знань – 20 Аграрні науки та продовольство. Спеціальність – 201 Агрономія.
Орієнтація освітньої програми	Наукова програма орієнтована на підготовку висококваліфікованих науковців і науково–педагогічних кадрів у галузі агрономії.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Розроблення концептуальних, теоретичних, методологічних і практичних основ технологій в агрономії; обґрунтування та розроблення механізмів управління формуванням урожайності та якості продукції сільськогосподарських культур, збереженням та відтворенням родючості ґрунтів, збереження навколишнього середовища; моделювання процесів росту та розвитку рослин, трансформації родючості ґрунту, систем землеробства, живлення й удобрення сільськогосподарських культур, деревних рослин та грибів, створення нових сортів, гібридів і штамів, біотехнологічного створення та відтворення рослинних організмів; створення теоретичних основ, розробка нових та вдосконалення наявних технологій виробництва органічної продукції; створення теоретичних основ та розробка технологій виробництва рослинницької сировини для біоенергетики (інтродукція, селекція, насінництво, технології вирощування); обґрунтування ефективності та безпечності застосування нових видів, форм та способів застосування добрив, пестицидів, регуляторів росту, тощо; здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з біологічними об'єктами; володіння навичками роботи із сучасними сільськогосподарським та лабораторним обладнанням з метою діагностики стану та розвитку рослин, ґрунту, об'єктів біотехнології, довкілля та вміння приймати рішення щодо відповідних технологічних рішень; дослідження закономірностей і розроблення науково–практичних основ, методів і підходів щодо біотехнологій мікроорганізмів і рослинних клітин; імунних біотехнологій, генно–інженерних методів

	селекції і відтворення рослин, отримання трансгенних організмів; аналізування, узагальнення та наукове трактування результатів досліджень та впровадження розроблених технологій в науковий, навчальний та технологічний процес.
Особливості програми	**Об'єкт(и) вивчення** – здобувачів є науково–дослідна, педагогічна, організаційно–технологічна, проектно-технологічна, організаційно–управлінська системи функціонування галузевих підприємств, організацій та установ усіх форм власності. **Цілі навчання –** формування інтегральних компетентностей, необхідних для вирішення комплексних завдань в агрономії, що передбачає здійснення дослідницько–інноваційної діяльності та характеризується невизначеністю умов і вимог. **Теоретичний зміст предметної області:** розроблення концептуальних, теоретичних методологічних і практичних основ технологій в агрономії; створення теоретичних основ і розробка технологій виробництва рослинницької сировини; ідентифікація та теоретичне обґрунтування інтродукції видів рослин і штамів грибів з метою розширення біорізноманіття та ресурсного забезпечення виробництва продукції рослинництва; науково–методичні засади дослідницько–інноваційної діяльності; методологія викладацької діяльності; володіння навичками роботи з сучасним сільськогосподарським і лабораторним обладнанням з метою діагностики стану та розвитку рослин, ґрунту, об'єктів біотехнології, навколишнього середовища та вміння приймати рішення щодо відповідних технологічних рішень. **Методи, методики та технології** – комплекс організаційно–технологічних, дослідницько–інноваційних та маркетингових методів, методик і технологій для підвищення ефективності функціонування і стратегічного розвитку підприємств та організацій галузі. **Інструменти та обладнання** – комп'ютерна техніка та інформаційні технології, сучасне лабораторне і технологічне обладнання.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України випускник з науковою кваліфікацією доктор наук може працевлаштуватися на посади з наступними професійними назвами робіт: науковий співробітник (агрономія), (2213.1), викладач вищого навчального закладу асистент (2310.2), доцент

	(2310.1), професор (2310.1), ректор (1210.1), директор малого промислового підприємства (фірми) (1312), директор професійно–виховного закладу (1210.1), директор курсів підвищення кваліфікації (1210.1, директор науково–дослідного інституту (1221.2), головний ґрунтознавець (1237.1), біолог, біолог–дослідник (2211.1), інженер дослідник, інженер з відтворення природних екосистем (2213.2). **Місце працевлаштування**. ЗВО I–IV рівнів акредитації (коледжі, інститути, академії, університети), Міністерство аграрної політики і продовольства України, науково–дослідні установи, обласні та районні управління сільського господарства, мережа державних установ «Держґрунтохорона» державні аграрні підприємства, промислові, інженерно–конструкторські та проектувальні організації, підприємства з одержання енергії та переробки твердих та рідких відходів, закладах екологічного та санітарного нагляду, центри із сертифікації продукції. Науково–дослідні установи з овочівництва і культивування грибів, с.–г. господарства різних форм власності з вирощування овочевих і баштанних культур, тепличні комбінати з вирощування овочів, квітів, грибні комплекси, насіннєві компанії–оригінатори насіння та його продажу.
5 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв’язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько–інноваційної діяльності у сфері агрономії, застосовувати та/або вдосконалювати та/або розробляти методи і методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну і забезпечують розв’язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення.
6 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Керівник наукової програми/ консультант – доктор наук, професор ПІБ
Матеріально–технічне забезпечення	– навчальні корпуси; – гуртожитки; – тематичні кабінети; – спеціалізовані лабораторії; – комп’ютерні класи; – пункти харчування; – точки бездротового доступу до мережі Інтернет; – мультимедійне обладнання;

	– спортивний зал, спортивні майданчики.
Інформаційне та навчально–методичне забезпечення	– офіційний сайт Уманського НУС (https://www.udau.edu.ua); – точки бездротового доступу до мережі Інтернет; – необмежений доступ до мережі Інтернет; – наукова бібліотека, читальні зали; – університетський репозитарій; – корпоративна пошта; – критерії оцінювання рівня підготовки.
7 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Уманським національним університетом садівництва та вищими навчальними закладами України, науково–дослідними установами України, НАН України й НААН України та господарствами/підприємствами різних форм власності.
Міжнародна кредитна мобільність	У рамках програми ЄС Еразмус+ на основі двосторонніх договорів між Уманським національним університетом садівництва та навчальними закладами країн–партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах.
8 – Апробація результатів наукового дослідження	

Основні наукові результати дисертації (виконаної у формі рукопису, монографії, наукової доповіді) на здобуття наукового ступеня доктора наук має бути висвітлено не менше ніж у 20 наукових публікаціях, які розкривають основний зміст дисертації.

До таких наукових публікацій належать:

– статті в наукових виданнях, включених до Переліку наукових фахових видань України;
– статті в наукових періодичних виданнях інших держав із напряму, з якого підготовлено дисертацію;
– статті з наукового напряму, за яким підготовлено дисертацію здобувача, опублікованих щонайменше у двох різних періодичних виданнях, включених до категорії "А" Переліку наукових фахових видань України, або у закордонних виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus;
– не більше ніж 2 патенти на винахід, що пройшли кваліфікаційну експертизу;
– не більше ніж 2 монографії (2 розділи у колективних монографіях);
– Мінімальна кількість публікацій, які розкривають основні наукові результати дисертації, має становити не менше ніж 10 (Q1–Q2).

Апробація матеріалів докторської дисертації на наукових конференціях, конгресах, симпозіумах тощо обов’язкова.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів другого наукового (доктор наук) рівня здійснюється згідно чинного законодавства у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної наукової роботи постійно діючою спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти (наукової установи), утвореною Міністерством освіти і науки України.

Дисертація здобувача повинна відповідати вимогам, встановлених наказом МОН “Про затвердження Вимог до оформлення дисертації” від 12.01.2017 р., №40, в тому числі обсяг основного тексту дисертації на здобуття наукового ступеня доктор наук повинен становити не менше 10 авторських аркушів на правах рукопису або обсягом основного тексту не менше трьох авторських аркушів у вигляді наукової доповіді у разі захисту наукових досягнень, опублікованих у вигляді монографії або сукупності статей, яка містить нові науково обґрунтовані результати.